

ikke indse, at Staten ikke fuldt ud lige saa godt kunde gøre dette som et privat Selskab. Det forekommer mig ogsaa, at man har været lidt for hensynsfuld eller fjølgelig overfor Koncessionssøgerne ved at give dem Ret til selv at bestemme, hvad der skal betales i Bøværkspenge. Det er en stor Fordel for et Selskab, der faar en Koncession, selv at kunne bestemme Prisen, uden at Staten, som har givet Koncessionen, kan gribe ind ved at sige: Ud over det og det maa I paa ingen mulig Maade gaa.

Med disse Udtalelser skal jeg slutte, idet jeg gaar ud fra, at dette Lovforslag vil gaa til et Udvalg, hvor vi ogsaa ville hævde vort principale Standpunkt. Kan det ikke vinde Tilslutning, ville vi gøre, hvad vi fornaa, for at faa Lovforslaget saa godt og fordelagtigt for Staten som muligt.

Ivar Berendsen: Bemærkningerne til det Lovforslag, som vi i Dag behandle, indledes med, at Panama-Kanalens Aabning vil give nye Chancer for Skibsfarten paa Vestindien, og at de Magter, som have Havn der, ville kappes om at udnytte Chancerne. Det er ikke Ordene, men det er Meningen, og den er sikkert rigtig. Rigtigt er det ogsaa, at Danmark bør søge at udnytte sin Del af Chancer, som ikke er ringe. Fremdeles er det glædeligt, at Initiativet har vist sig saa hurtigt og energisk. Ganske afset fra sin Stilling i Princippet og i Detailler til dette Lovforslag kan og bør man anerkende det, lige saa vel som man bør indrømme, at den rigtige Idé har givet sig et omfattende, et i visse Maader storslaaet Udtryk hos de Initiativets Mænd, der nævnes som Medlemmer af Konsortiet. Det er heller ikke første Gang, at adskillige netop af disse samme Mænd have vist, at Fremsyn og Vidsyn, Initiativ og Energi ere forenede hos dem. Paa mit Partis Vegne har jeg tidligere i denne Samling haft den Ære at udtale denne Anerkendelse, og med Glæde gentager jeg den her i Dag. Jeg kan derimod ikke med samme Bestemthed, som den højtærede Finansminister syntes at gøre det ved Lovforslagets Forelæggelse, gaa ud fra som aldeles givet, at samtlige de Foretagender, som Planen omfatter, bedre gennemføres ved privat end ved of-

fentligt Initiativ, og særlig kan jeg ikke indrømme, at de drives bedre under de Forhold. Tværtimod kunde jeg nævne gruppevis eller rækkevis af Foretagender blandt dem, Planen omfatter, der efter deres Art naturligt kunne drives og faktisk drives fortræffeligt ad offentlig Vej: Havn, Belysning, Sporveje, for ikke at tale om Fyr og Lødsning. Det Argument, som Regeringspartiets Ordfører, det ærede Medlem fra Nyborg (Birch), i Dag fremførte om Afstanden, skal jeg dog ikke frakende en vis Berettigelse.

Ejheller tillægger jeg Statens øjeblikkelige finansielle Situation den prohibitive, den absolut hindrende Betydning, som den højtærede Finansminister ved Lovforslagets Forelæggelse gjorde, dersom blot Spørgsmaalet opstod om at lade Staten selv udnytte Chancerne i Vestindien. Men selv om det radikale Parti meget vel kunde tænke sig et andet principielt Grundlag, ja, selv om det vilde foretrække et andet principielt Grundlag, saaledes som f. Eks. en af Koncessionshaverne, Etatsraad Andersen, ifølge Finansministerens Oplysninger selv har gjort det, bøje vi os for det faktiske, at Ministeren foreslaar at give en Koncession til private, da dette Faktum medfører, at det for Tiden er usandsynligt — for ikke at bruge stærkere Udtryk —, at Ministeren agter at lade Staten selv træde til. Og da vi ønske at medvirke til, at St. Thomas' Chancer udnyttes, ville vi lade det principielle Spørgsmaal om Statsinitiativ og -drift contra Privatanlæg og -drift ligge som saadant og i denne Henseende tage det faktisk foreliggende til Udgangspunkt. — Med Hensyn til Lovforslagets Gennemførelse er det mig en Tilfredsstillelse, at Regeringspartiets Ordfører (Birch) her bebuder Forslag om Udvalgs Nedsættelse, thi jeg skal ikke lægge Skjul paa, at vi mene, at adskillige Enkeltheder trænge til nøje Prøvelse og nogle dels til Ændringer, dels i alt Fald til nærmere Oplysninger. Forinden jeg imidlertid i al Korthed vil antyde den Retning, som en saadan Drøftelse efter vor Mening burde tage, vil jeg stille to Hovedbetragtninger i Spidsen, der ville komme til at gaa gennem hele mit Ræsonnement.

Jeg vil da først sige, at denne Sags nationale Side ikke bør stille dens kom-